

Huvudman

ESKILSTUNA KOMMUN
eskilstuna.kommun@eskilstuna.se

Beslut

Datum 2026-01-27
Dnr SI 2025:10200
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskola Björkorpsskolan F-6 i Eskilstuna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **4 maj 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan och utredning om behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Eskilstuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Eskilstuna kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 18 februari 2026 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav gällande anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn ska även förtydliga för personalen hur en sådan anmälan ska göras. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a §, 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 27 januari 2026 till den 24 april 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

3. Rektorn ska för varje anmälan som inkommer, eller som redan tidigare har inkommit men där utredning inte har påbörjats, se till att respektive elevs behov av särskilt stöd utreds. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive anmäld elev till och med den 24 april 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd, beslut gällande åtgärdsprogram och åtgärdsprogrammets innehåll.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:10200) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Björkorpsskolan F-6 i Eskilstuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Björkorpsskolan F-6 följer gällande bestämmelser om särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 24-25 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat kunskapssammanställningar för innevarande och föregående läsår, sammanställning av pågående stödinsatser samt aktuella åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

Av granskade dokument och intervjuer med lärare och rektorn framgår att om en lärare befarar att en elev inte uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen och läraren har provat extra anpassningar och utvärderat dessa är den överenskomna arbetsgången att läraren ska prata med någon i elevhälsoteamet som därefter tar upp ärendet i teamet. Vidare framgår av samtliga intervjuer att klasskonferenser också är forum för lärare att tillsammans med rektorn och representanter för elevhälsan diskutera elever som befaras inte uppfylla betygs- eller bedömningskriterierna i ett eller flera ämnen och avgöra vilka av dessa elever som behöver tas upp på elevhälsoteamets möten. Dock säger både lärarna och rektorn i intervju att begreppet "anmäla till rektorn" inte används på skolenheten. Till exempel uppger rektorn att begreppet anmäla nog inte är vedertaget hos lärarna och under Skolinspektionens intervju med lärarna ställer en lärare frågan om vad som egentligen menas med en anmälan. Enligt lärarna talar de i stället om att "lyfta" elever. Lärarna uppger att "att lyfta" en elev med elevhälsan innebär att de informerar elevhälsan om att en elev befaras inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen trots extra anpassningar.

Enligt lärarna informerar de om att en elev befaras inte uppfylla betygs- eller bedömningskriterierna som minst ska uppfyllas antingen på en klasskonferens eller via e-post till, eller i samtal med, någon i elevhälsan. Enligt lärarna är det dock ibland otydligt om det förfarandet är att se som att eleven då är anmäld för utredning om behov av särskilt stöd. Ett sådant samtal, tillsammans med klasskonferensen, blir enligt lärarna ett informellt överlämnande till elevhälsan. Lärare uppger också att de inte alltid får återkoppling från elevhälsoteamet gällande om elever de har anmält också har diskuterats på möte med elevhälsoteamet.

Representanterna för elevhälsan uppger att de på klasskonferenserna inte hinner diskutera alla elever som över tid haft låga kunskapsresultat. Enligt elevhälsan är det många elever som i ett eller flera ämnen inte uppfyller betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Därför hinner de inte diskutera alla elever som de skulle behöva göra under en klasskonferens. På utredarens fråga om det finns

elever på skolenheten som representanterna för elevhälsan uppfattar är i behov av särskilt stöd men som lärare inte har anmält till rektorn, trots att de befarar att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, svarar representanterna för elevhälsan ja.

Utredning om elevers behov av särskilt stöd

Enligt rektorn är det rektorn själv eller biträdande rektorn som beslutar om att starta eller att inte starta en utredning om en elevs behov av särskilt stöd. Enligt elevhälsan är det på elevhälsomötet, där rektorn deltar, som det fattas beslut om huruvida en elev ska utredas för behov av särskilt stöd.

Både rektorn och representanterna för elevhälsan uppger att personalförändringar inom både skolläring och elevhälsa samt tidigare organisering av stödprocessen fått till följd att det finns elever som har anmälts till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd men där ingen utredning har startats. Enligt rektorn finns det i nuläget en speciallärare för lite och listan av elever som ska utredas för särskilt stöd har under en längre tid fyllts på.

Under intervjuerna med lärare och representanter för elevhälsan redogör Skolinspektionens utredare för exempel på elever i årskurs 1-5 som enligt resultatsammanställningar föregående läsår befarades inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper och som inte finns med i den förteckning av elever som har anmälts eller utretts för särskilt stöd som Skolinspektionen tagit del av. Lärarna berättar i intervju att de har lyft dessa elever på klasskonferenser. I ett fall har utredning nyligen påbörjats och i fyra fall har lärarna nyligen fått besked om att utredning ska påbörjas. Elevhälsans representanter uppger dock att de, avseende flera av de elevexempel Skolinspektionens utredare informerar om, inte vet varför det inte har gjorts någon utredning om behov av särskilt stöd. Flera av eleverna har extra anpassningar till exempel i form av att en speciallärare arbetar tillsammans med eleven under sex till åtta veckor. Representanterna för elevhälsan uppger att en elev ska utredas för behov av särskilt stöd om det inte fungerar. Det finns dock elever där insatsen med enskild undervisning under ledning av specialpedagogisk kompetens fortsätter på samma sätt med ytterligare sex till åtta veckor och ibland ännu längre inom ramen för extra anpassningar. Att ingen formell utredning har gjorts i de fallen beror enligt representanterna för elevhälsan på att de inte har hunnit med det.

På utredarens fråga om det finns elever som lärarna anser har anmälts för utredning om behov av särskilt stöd men där ingen utredning har startat, svarar lärarna ja. Även representanterna för elevhälsan svarar på utredarens fråga att det finns elever på skolenheten som lärarna har anmält kan vara i behov av särskilt stöd men där det inte har hunnits starta en utredning om behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34 a § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § första stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning*Anmälan till rektorn*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att anmäla till rektorn i de fall det kan befaras att elever inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Visserligen finns ett förfarande på skolenheten där lärare informerar elevhälsoteamet om elever som de befarar i ett eller flera ämnen inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Det framgår dock av tillsynen att det för lärarna i vissa fall är otydligt om en information till elevhälsan innebär att eleven är anmäld för utredning om särskilt stöd eller inte. Vidare uppger elevhälsans representanter att det finns elever som inte har anmälts för utredning om behov av särskilt stöd, trots att kriterierna för detta föreligger. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att det är sannolikt att alla elever i behov av utredning om särskilt stöd inte anmäls till rektorn.

Utredning om behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolan inte lever upp till skollagens bestämmelser när det gäller att utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever för vilka det inte startats en utredning

om behov av särskilt stöd trots att eleverna har anmälts för sådan utredning. Av samtliga intervjuer som genomförts framgår att det på skolenheten finns elever i kö i väntan på utredning om behov av särskilt stöd beroende på att utredningar inte har hunnit genomföras.

Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att helt eller under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Eskilstuna kommuns verksamhet vid Björktorpsskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan och utredning om behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd, beslut om åtgärdsprogram och åtgärdsprogrammets innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samråd med elevhälsan vid utredning om behov av särskilt stöd

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att samråd sker med elevhälsan när en elevs behov av särskilt stöd utreds.

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång

Av såväl dokumentstudier som av intervju med rektorn framgår att det är rektorn som fattar beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång.

Av intervju med elevhälsan framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ges tillfälle att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas samt att uppföljning av befintliga åtgärdsprogram görs.

Beslut gällande åtgärdsprogram

Av såväl dokumentstudier som intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn framgår att rektorn efter en utredning om särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta åtgärdsprogram

Vidare framgår av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Åtgärdsprogrammets innehåll

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket tagit del av sju åtgärdsprogram för sju olika elever. Av samtliga gällande åtgärdsprogram som granskats framgår vem som fattat beslut, elevens stödbehov samt de åtgärder som bedöms ska tillgodose elevens stödbehov. Vidare framgår datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för detta. Det framgår också en överklagandehänvisning av samtliga granskade åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid utredning om särskilt stöd ska samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § andra stycket skollagen)

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §,
- eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

X Kajsa Holmqvist Risto

Beslutsfattare

Signerat av: Kajsa Holmqvist Risto

X Anders Berggren

Föredragande

Signerat av: Anders Berggren

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Mats Pellbring och Hans Granath medverkat.